

Du svare meget Mere af end af en anden, den er baade merglet og draineret, den kan taale at svare meget Mere. Dette foraarfager, at Landbruget holdes paa et saa lavt Punkt, hvor der er Fæstegods, og det foraarfager igjen, at Staten taber en betydelig Indtægt. Der ligger, om jeg saa maa sige, en stor Masse Korn i Jorden, som ikke kommer frem paa Grund af, at Jorden ikke er dyrket, som den burde, og det af den Aarsag, at naar den, der dyrker Jorden, ikke er i den Alder, at han kan vente i længere Tid at have Indtægter af sine større Omkostninger, undlader han at foretage større Forbringinger. Jeg skal blot, da jeg nu har Ordet, omtale en Yttring af den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 5te Valgkreds (Mourier-Petersen). Han fandt en forfærdelig Urimelighed i, at man vilde paalægge Eierne en Deel af Taxationsomkostningerne. Jeg skal blot i den Henseende henlede Opmærksomheden paa Loven af Ake Juni 1850 om Hoveiets Afløsning; der findes den samme Bestemmelse, idet det nemlig hedder, at naar de ikke kunne enes, skulle Omkostningerne i Regelen fordeles mellem begge Parter, og der var det ogsaa sjældent mere end den ene Part, der søffede Forandring, og det var ogsaa et privat Contractforhold. Men nu siger den ærede Taler, at det er en stor Uretfærdighed, at paalægge den Mand, der ikke har forlangt nogen Forandring, at han skal tage Deel i Taxationsomkostninger, der opstaae ved, at den anden Part gives Ret til at forlange et privat Contractforhold forandret. Nei! det er ikke ubilligt, thi Hoveiafløsningen var som sagt ogsaa en Forandring i et privat Contractforhold, og der fandt den lovgivende Magt dog, at Sagen burde ordnes saaledes, at begge Parter deeltog i Taxationsomkostningerne. Hertil skal jeg indskrænke mig foreløbig.

Mourier-Petersen; Det er blot en kort Bemærkning, jeg skal gjøre i Anledning af de Ytringer, der fandt Sted fra min ærede Naboes (Tschernings) Side. Den ærede Rigsdagsmand udelede af mine Ytringer, at jeg dog vilde stemme for Lovens Overgang til anden Behandling. Jeg veed ikke, hvoraf han har kunnet udele denne Slutning. Jeg ht-

trede mig derhen, at saaledes som Lovforslaget opstiller Afsløsningsprincippet og ordner Maaden, hvorpaa Afsløsningen skulde gaae for sig, er det uretfærdigt, og at først naar dette kunde forandres, med andre Ord, naar Loven fik en heel anden Skikkelse, det vil sige, naar der fremkom en heel anden Lov, vilde det kunne blive en Lov, som jeg kunde give min Stemme. Men den foreliggende Lov kan jeg ikke give min Stemme.

Tscherning: Mine Ytringer gif heller ikke ud paa, at den ærede Rigsdagsmand vilde give Forslaget netop i den Skikkelse, hvori det her foreligger, sin Stemme, men jeg troede, at han ved at gaae saa dybt ind paa Sagen, som han gjorde, havde viist, at han havde en saadan Yver for at faae en god Lov ud om dette Forhold, at jeg troede, han vilde benytte sine Kundskaber til at skaffe en Lov ud. Har jeg gjort det ærede Medlem Uret ved saaledes at troe, at han vilde befordre Lovforslagets Fremme for at faae Spørgsmaalet nærmere undersøgt, beder jeg ham om Forlæbelse. Jeg vilde nødig have gjort det ærede Medlem Uret.

Indenrigsministeren: Jeg finder det naturligt, at ærede Medlemmer ved denne Leilighed enkeltviis ere komne tilbage til at behandle det Spørgsmaal, der ligger os Alle saa nær og saa meget paa Sinde; men jeg finder ikke, at der er Grund til ved denne Leilighed at the tilbage til det hele store Spørgsmaal om Selveiendoms Fremme. Jeg skal dog gjøre den ærede Rigsdagsmand fra Thy (H. M. Petersen), som meente, at Sagen uden videre fulgte af Grundlovens § 87, opmærksom paa, at denne Bestemmelses Indhold er, at Eiendomsretten er ukrænkelig, og at Ingen kan tilsligtes at afstaae sin Eiendom; uden hvor Almeenvellet kræver det, og der da gives fuld Erstatning; men det er netop Spørgsmaalet her, om der er Grund til at kræve en Eiendomsafstaaelse, og om det, der bydes, er fuld Erstatning, forudsat, at det er privat Eiendom. Jeg forstaaer heller ikke, hvorledes den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) kan mene, at Indenrigsministeren — det være sig de hidtilværende eller den nuværende, som